

Ainevaldkond Kunstiained (muusika ja kunst)	1
1 Ainekava Kunst	8
1.1 Kunst 1.- 4. klass Ainekava sisu on leitav tehnoloogia	8
1.2 Kunst 4. klass	8
1.3 Kunst 5. klass	11
1.4 Kunst 6. klass	15
1.5 Kunst 7. klass	19
1.6 Kunst 8. klass	23
1.7 Kunst 9. klass	27

Ainevaldkond Kunstiained (muusika ja kunst)

Ainevaldkond: KUNSTIAINED
1. Valdkonnapädevus
<p>Kunstivaldkonna õppeainete eesmärgiks on kasutada kunsti ja muusika väljendusvahendeid isiklikuks ja kollektiivseks loominguliseks tegevuseks; väärtustada enda ja kaaslaste loomingut; kujundada õpilastes kunstide analüüsi- ja sünteesioskust; suutlikkust mõista kunstide mitmekesisust, arutleda kunsti ja muusika teemadel; väärtustada Eesti ja maailma kultuuripärandit.</p> <p>Kunstivaldkonna ainete õpetamise kaudu taotletakse, et õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) on omandanud loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi, tunnetab enda loomingulisi võimeid ning väärtustab isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi; 2) arutleb eakohaste kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle, oskab kujundada oma arvamust ning väljendada loomingu abil emotsioone; 3) väärtustab kultuuri ja inimese loovust ning peab tähtsaks lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist;

- 4) märkab kultuuritraditsioone ning maailmakultuuri mitmekesisust, mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas, aktsepteerib erinevaid kultuurinähtusi;
- 5) väärtustab ja hoiab Eesti kultuuri, tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest;
- 6) omab ülevaadet kunstivaldkonnaga seonduvatest elukutsetest, ametitest ja edasiõppimise võimalustest.

2. Ainevaldkonna õppeained ja arvestuslik maht

Muusika: 1.- 4. klass 2 tundi nädalas

5.-12. klass 1 tund nädalas

Kunst: 4. – 9. klass 1 tund nädalas

3. Ainevaldkonna kirjeldus ja õppeainete kirjeldused

Kunstiainete valdkonda kuuluvad kunst ja muusika. Kunstide valdkonna aineid ühendab tähelepanu loovuse ja eneseväljendusoskuse arendamisele ning tervikliku minapildi kujundamisele. Kunstide kaudu saadakse teadmisi erinevate väljendusvahendite ja kultuuride kohta, õpitakse tundma ennast ning mõtestatakse kunstide rolli ühiskonnas. Praktiline kunstidega tegelemine arendab õpilase tundemaailma, intuiitvset ja loovat mõtlemist. Kunstidel on oluline osa igapäevaelu rikastava ning emotsionaalselt tasakaalustava harrastusena.

Õppeaine

Muusika: muusikaõpetuse eesmärk on arendada õpilaste muusikalisi teadmisi, oskusi ja kogemusi, et toetada nende harmoonilist ja loovat isiksuse arengut. Muusikaõpetuse ülesanne on äratada huvi muusika ja musitseerimise vastu.

Muusikaõpetuses tähtsustatakse:

- 1) ühislaulmist kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist väljendust ja edasikandjat;
- 2) loomingulist eneseväljendust;
- 3) õpilase loova ja kriitilise mõtlemise arengu toetamist;
- 4) õpilase isiklikku suhet muusikaga ning muusikalise suhtlemise rolli vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalustamise võimalusena;
- 5) õppija huvi ja eripära.

Muusika õppeaine sisu on musitseerimine (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine, omalooming), muusika kuulamine ja muusikalugu ning muusikaline kirjaoskus.

Muusikaõpetuse kaudu kujundatakse ja arendatakse õpilastes järgmisi osaoskusi:

- 1) laulmine;
- 2) pillimäng;
- 3) omalooming;
- 4) muusika kuulamine/ muusikalugu
- 5) muusikaline kirjaoskus

Musitseerimine nii rühmas kui ka üksi õppides arendab suhtlemis- ja koostööoskust, üksteise kuulamise oskust, ühtekuuluvustunnet, hoolivust, paindlikkust ning juhib õpilaste enesehinnangut ja õpimotivatsiooni.

Omalooming on seotud kaasmängude, saadete, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, muusikalise liikumise ja tekstide loomisega, mille käigus luuakse võimalused muusikalise eneseväljenduse ja esinemisjulguse kujunemiseks ning arenemiseks. Omaloomingulises tegevuses rakendatakse ning kinnistatakse muusikateadmisi ja -oskusi.

Muusika kuulamisega arendatakse kuulamisoskust, tähelepanu, analüüsivõimet ja võrdlusoskust.

Muusikaloos tutvustatakse erinevaid muusika väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete ning omandatakse kultuuriloolisi teadmisi.

Muusikalise kirjaoskuse all mõistetakse ainekavas sisalduvat elementaarset noodikirja lugemise oskust, mida omandatakse musitseerides ja mis loob eeldused muusika teadlikumaks mõistmiseks.

<p>Õppeaine</p>	<p>Kunst: kunstiõpetuses omandatakse visuaalse hariduse algtõed ning arendatakse mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi ning kunstioskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises maailmas. Kunst võimaldab põhikooliõpilastel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi aktiivse maailmavaate omaksvõttu ja ettevõtlikku ellusuhtumist.</p> <p>Kunstiõpetuses kujundatakse ja arendatakse õpilastes järgmisi osaoskusi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uurimine ja oma ideede arendamine, 2. väljendusvahendite loov rakendamine, 3. teadmised visuaalkultuurist, 4. mõtestamine ja refleksioon. <p>Osaoskuste kujundamine ja arendamine on omavahel põimunud nii õpilaste loova ning iseseisva mõtlemisoskuse arenemise kui ka uute teadmiste omandamise, kinnistamise ning praktilise loovtegevuse kaudu. Oskuste kujundamine on järjepidev protsess ja oma kogemustega seostatakse teadmisi nüüdisaegsest maailmast: kunstiajaloo ja tänapäeva kunsti seostest, ruumilise keskkonna disaini ja visuaalkultuuri arengusuundadest.</p> <p>Oluline on avastada ja luua seoseid teistes õppeainetes käsitletavate ajastute ja teemadega. Kunsti käsitletakse nii omaette väärtussüsteemina kui ka võtmena ümbritseva elu mõtestamiseks, mõistmiseks ja tunnetamiseks.</p> <p>Nii ajaloo kui ka nüüdiskunsti mõistmisele panevad aluse õppekäigud muuseumidesse, galeriidesse ja näitustele. Näidete valikul kunstiajaloo lähtutakse üldisematest teemadest ega taotleta kronoloogilise ülevaate andmist. Peamine on luua sild mineviku ja nüüdisaja nähtuste vahel. Kõigi teemade käsitlemisel tuuakse võimalikult palju näiteid kunstist ning visuaalsest kultuurist lähiümbruses ja Eestis.</p>
<p>4. Lõiming</p>	
<p>Kunstivaldkonna õppeainetes toetatakse teistes õppeainetes omandatud teadmistele ja süvendatakse neid. Praktiliste tegevuste kaudu kujundatakse arusaama, et teadmised ja pädevused on omavahel seotud ja igapäevaelus rakendatavad.</p> <p>Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled: arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust ja vaadeldakse eri ajastute ning kultuuride lugusid muusikas ja kujutatavas kunstis, teatri- ja filmikunstis.</p> <p>Matemaatika: arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, sümbolid, struktuur ja meetodid).</p> <p>Loodusained: teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle helisid.</p> <p>Sotsiaalsained: vaadeldakse suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning eri kultuuride kommete ja pärimustega, kunsti ning kultuuri rolli ja muutumist ajaloo eri etappidel.</p> <p>Tehnoloogia: arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist.</p> <p>Kehaline kasvatus: arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordinatsiooni.</p>	

5. Üldpädevuste toetamine

Kunstivaldkond võimaldab toetada kõiki üldpädevusi igapäevases õppetöös nii teooria kui ka praktiliste tegevuste kaudu.

Kultuuri- ja väärtuspädevus: kõigis tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitlevate teemade ja analüüside kaudu toetatakse eetiliste ja esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama kunste eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist erinevatesse infokanalitesse.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus: kunstiainete uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, loovtööd, arutlused ja esitlused kujundavad koostöövalmidust ja üksteise toetamise väärtustamist. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Kunstiteoste üle arutledes harjutatakse oma seisukohti väljendama ning teiste arvamustest lugupidamist.

Enesemääratluspädevus: tagasiside andmine ja eneseanalüüsi oskuse arendamine aitavad tundma õppida õpilase huve ja võimeid ning kujundada positiivset minapilti.

Õpipädevus: kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamise kaudu (individuaalsed, rühma- ja uurimistööd). Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada.

Suhtluspädevus: tööde esitlemine ning aruteludes osalemine arendavad väljendusoskust ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Kunstiainetes tutvutakse kunsti ja muusika kui kommunikatsioonivahendiga, õppides tundma talle eriomast mitteverbaalset keelt.

Ettevõtlikkuspädevus: kunstiainetes väärtustatakse uuenduslikke ja loovaid lahendusi. Õpitakse tegevust planeerima, vastutama tööde lõpetamise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus: muusikas rakendatavate ülesannete lahendamiseks tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahendusteede üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi. Õpitakse analüüsima kunstikategooriaid (kompositsioon, struktuur, rütm, taktimõõt jne), võrdlema ja liigitama erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutama sümboleid. Muusikas õpitakse kasutama tehnoloogia vahendeid loovülesannete lahendamisel (nt pillide ja näitlike õppevahendite valmistamine). Loometegevuses õpitakse kasutama uudseid lahendusi, mõistma teaduse ning tehnoloogia rolli muusikatehnika arengus.

Arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid), samuti matemaatiliste sümbolite, kujundite ning mõistete tundmist.

Digipädevus: kunstiainetes kasutatakse digivahendeid info otsimiseks, kogumiseks, töötlemiseks ja esitamiseks. Õpitakse loominguga tegelemiseks valima ainespetsiifiliselt vajalikke digivahendeid. Õpilased teadvustavad autoriõiguste järgimise kohustust digikeskkonnas ning mõistavad digivahendite rakendamisega kaasneva võivaid terviseriske ja ohutust.

Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled: arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust ja vaadeldakse eri ajastute ning kultuuride lugusid muusikas ja kujutavas kunstis, teatri- ja filmikunstis.

Loodusained: teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.

Sotsiaalsed: vaadeldakse suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning eri kultuuride kommete ja pärimustega, kunsti ning kultuuri rolli ja muutumist ajaloo eri etappidel.

Tehnoloogia: arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).

Kehaline kasvatus. Arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordinatsiooni.

Ainevaldkondlikud hindamise erisused

Kunstivaldkonna ainete õpetamisel ja pädevuste hindamisel lähtume iga õpilase võimetekohasest arengust ja õpitulemuste saavutatusest. Hindamise aluseks on põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava üldosas sätestatud ning õppekavas esitatud õpitulemused. Hindamise kriteeriumid on määratud ja täpsustatud kooli õppekavas.

Väärtustatakse õpilaste teoreetilisi teadmisi, püüdlikkust ja osalemist õppeprotsessis ning pingutust tulemuste elluviimisel. Oluline on tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära.

Õpitulemuste hindamine põhikoolis on mitmeeristav, gümnaasiumis numbriline. Õpilased peavad teadma, mida ja millal hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Õpetajapoolsed suulised sõnalised hinnangud ning tagasiside peavad motiveerima õpilaste arengut kunstivaldkonnas.

Muusika õpetamisel hindame õpilaste teadmiste ja oskuste rakendamist, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi ning õppe ja kasvatusesmäärke muusikaliste osaoskuste lõikes alljärgnevalt:

- 1) laulmine – aktiivne osavõtt ühislaulmisest, õpitulemustes nimetatud ühislauluvara omandamine;
- 2) pillimäng – musitseerimine kaasmängudes rühmas ja/või üksis.
- 3) omalooming – lihtsa kaasmängu, ostinato või liikumise loomine, ideede välja pakkumine ning teostamine, loomingulisus;
- 4) muusika kuulamine ja muusikalugu – muusika üle arutlemine, muusikateoste analüüsimine ning oma seisukohtade põhjendamine, osalemine kirjalikes ja suulistest aruteludes;
- 5) tunnist osavõtu aktiivsus – aktiivne osalemine tunni eri osades;
- 6) tunniväline muusikaline tegevus (arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel).

Kunsti õpetamisel juhendatakse õpilaste hindamisel kooliastmeti alljärgnevast.

I kooliastmes hinnatakse:

- 1) oskust kasutada kunstimõisteid ning teadmisi lähiümbruse kunsti- ja kultuuriobjektidest;
- 2) oskust kasutada loovtöodes erinevaid töövõtteid ja tehnikaid, käsitsedes materjale otstarbekalt ja töövahendeid ohutult;

- 3) loovat, isikupärast ja säästlikku tegutsemist individuaal- või rühmatöös;
- 4) oskust väärtustada enda ja kaaslaste kunstitöid, arutleda erinevate kunstinähtuste üle.

II kooliastmes hinnatakse:

- 1) teadmisi ja oskust arutleda visuaalse kunstinähtuste üle, kasutades kunstimõisteid, teadmisi lähiümbruse kunsti- ja kultuuriobjektidest;
- 2) osalemist loovas tööprotsessis, kasutades eneseväljenduseks erinevaid kunstitehnikaid ja -materjale;
- 3) oskust kavandada ning kujutada nii vaatluse kui ka ideede põhjal;
- 4) loovat, sihipärast ja säästlikku tegutsemist individuaal- ja rühmatöös;
- 5) oskust väärtustada ja analüüsida disainiobjekte, enda ja kaaslaste kunstitöid.

III kooliastmes hinnatakse:

- 1) teadmisi Eesti ja maailma kunstikultuurist;
- 2) oskust kasutada kunstimõisteid ja teadmisi ümbritseva visuaalkultuuri, maailma kultuuripärandi ning nüüdiskunsti teemade puhul;
- 3) teadliku kunstialase ja kriitilise mõtlemise arengut, mis väljendub loovülesannete lahendamises iseseisvalt või rühmatöona, enda kunstitööde analüüsimises;
- 4) teadmisi, oskusi ja ideid kasutada erinevaid kunstitehnikaid, seostada ning esitada oma kunstiloomingut ka tehnoloogiavahendite abiga;
- 5) oskust lahendada disainiülesandeid eesmärgipäraselt, rakendada kahe- ja kolmemõõtmelist kavandamist ja maketeerimist.

Õppekorralduse erisused ja õpikeskkonna erisused

Kool korraldab kunstivaldkonna ainete õppe klassis, kus on selleks vajalikud tingimused ja vahendid.

Muusika:

- 1) muusikalisteks tegevusteks, sh rühmatööks, bänditunniks ja liikumiseks vajalik pind;
- 2) fono- ja videoteegi (CD, DVD, internet), DATA projektori kasutamise võimalus;
- 3) vajalikud vahendid: naturaalklaver ja klaveritool, süntesaator, muusikakeskus, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel, internetiühendusega arvuti, MIDI salvestusprogramm, ja MIDI klaviatuur;
- 4) Orffi instrumentarium (rütmi ja plaatpillid), plokkflöödid või kuuekeelsed väikekanded,
- 5) Bänditunni jaoks vajalikud vahendid (elektrikitarr, akustiline kitarr, basskitarr, trummid, süntesaator, rütmipillid, mikrofonid, võimendus, mikserpult jne.

Kunst:

- 1) individuaalseks ja rühmatööks vajalik pind;
- 2) 500luksise päevavalgusspektriga valgustus tööpinnal ning vesi/kanalisatsioon;
- 3) reguleeritava kõrgusega molbertid või laudad koos joonistusalusetega ning tööde kuivatamise, hoiustamise ja eksponeerimise võimalused ning projektsioonitehnika;
- 4) vajalikud töövahendid ja materjalid;

- 5) kunstiraamatud, ajakirjad ja teatmeteosed;
 6) DATA-projektori, foto- ja videokaamerate, skanneri ja printeri kasutamise võimalus ning internetiühendus.

1 Ainekava Kunst

1.1 Kunst 1.- 3. klass

Ainekava sisu on leitav tehnoloogia ainekavas loovutunni alt.

1.2 Kunst 4. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: kunstiained	Õppeaine: kunstiõpetus
Kooliaste: II	Klass: 4	Tundide arv: 1
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused):		
<p>Kunsti õppeaine roll on innustada õppijat avastama ja kasutama oma võimeid (sh seni avaldumata võimeid) kunsti ja visuaalkultuuri loojana ning sellega suhestujana, seega ka kultuurikandjana. Kunsti õppeaine tugineb ülesehituselt visuaalkultuurile ning arendab visuaalset kirjaoskust, mis on tänapäeva maailmas edukaks toimetulekuks tähtis igapäevale. Kunst toetab õppija loovust ja isiksuseomadusi, mis annavad eeldused mis tahes inimtegevuse valdkonnas probleeme uut viisi lahendada, jõuda originaalsete, kasulike, eetiliste ja vähemalt looja jaoks soovitud tulemusteni.</p> <p>Kunstiõpetuses käsitletak maailma kunsti ja visuaalkultuuri nii nüüdisaegses, kui ajaloolises kontekstis. Visuaalkultuur hõlmab kujutisi, tekste, esemeid, ehitisi, ruumisuhteid jm. Visuaalkultuur sisaldab nii kavandatud kui juhuslikke artefakte ja kooslusi (nt kunstiteosed, graafiline disain, mood, reklaamid, muruplatsi niitmine jne). Kunst on pidevalt uuenev ja piire nihutav ning peegeldab muutusi ühiskonnas. Kunstiaine ise on samuti seotud pidevate muutustega – uue kunstiloomega, uute avastustega kunstiajaloo, seniste väärtuste ümberhindamisega ühiskonnas, uute väärtuste leidmise ja loomisega. Kunsti õppeaines on võrdselt oluline nii kunstikogemus kui ka õppimiskogemus. Sageli on teosest kui lõpptulemusest tähtsam loominguline ja otsinguline tee, tagasiside ja refleksioon, üldpädevuste kujundamine, motivatsiooni leidmisele ja hoidmisele suunatud tegevused. Koolikunsti väärtustatakse õppija loomet, avastusi, pingutust ja sõnumit, sest õppijale endale tähtis tegevus loob talle just nimelt tähendusliku kunstikogemuse ka siis, kui lõpptulemus ei ole originaalne või sisukas laiemas kunsti ja visuaalkultuuri kontekstis.</p>		
II kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:		
<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tõlgendab visuaalseid kujutisi oma kogemuse ja õpitu piires; 2) teab autorsuse üldisi põhimõtteid; 3) kasutab õpetaja juhendamisel osalist disainimist probleemi lahendamiseks kestlikult; 4) loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid nii spontaanselt kui ka uurides ja kavandades, kasutades ning põhjendades eri tehnikavõtteid ja kompositsiooni; 5) analüüsib oma teost ja tööd; 		

6) arutleb loodu üle, seostades loomingut oma kogemuse piires teiste eluvaldkondadega.	
Õpitulemused 4. klassi lõpuks:	Metoodilised soovitusel, sh <u>õpistrateegiate</u> rakendamine, diferentseerimise võimalused <i>(Mis tegevused või ülesanded aitavad jõuda õpitulemuste saavutamisele; kuidas toetada)</i>
<p>Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Loeb lihtsamaid põhiplaane. • Tutvub kunstnike ja nende loominguga. • Teab kahemõõtmelise lihtsamaid baaselemente (punkt, joon, pind, hele-tumedus, värv) ja on tutvunud kompositsiooni elementidega ning rakendab neid õpetaja abiga enda idee edasiandmisel. • Märkab ja kirjeldab õpetaja abiga tarbeeseme suurust, vormi ja materjali selle otstarbe ja kasutatavuse aspektist. <p>Planeerimine ja ideede arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sõnastab enne tööle hakkamist, mida kavatseb teha, mis vahendeid ja materjale kasutab ja kuidas kujutab. <p>Loomine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rakendab kahe- ja kolmemõõtmeliste teoste loomisel õpetaja abiga lihtsamaid kunstitehnikaid (nt maal, joonistus, kollaaž, frottaž, mosaiik, monotüüpia, foto, origami, modelleerimine jms) ja vahendeid isikupärasel viisil ning järgib nende loomisel õpitud töö- ja ohutusvõtteid. • Märkab õpetaja abiga kunstitööde loomisel eelnevalt omandatud kompositsiooni lihtsamaid põhimõtteid. <p>Refleksioon, analüüs ja kriitika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koostöös õpetajaga arutleb enda ja teiste visuaalteoste olulisemaid tunnuseid (tehnikat, vormi, värvi, kompositsiooni, meeoleolu, sisu elemente) vastavalt ülesandele; • Selgitab õpetaja antud küsimustele toetudes oma tööprotsessi (Millise teema valisin? Milliste töövahenditega oma tööd tegin? Mis oli kõige keerulisem? Millega olen kõige enam rahul?); 	<p>Õpilased erinevad üksteisest isiksuseomaduste, eelistuste, vajaduste ja võimete poolest. Kunstitud võimaldab erinevusi ja erilisust üsna hästi toetada. Kunstitunnis on õpiraskustega õpilastel sageli võimalik saada eduelamusi. Võttes aluseks õpilase eripära või tervislikku seisundit (vastavalt nõustamiskomisjoni otsusele), rakendatakse individuaalõpet, vähendatakse õppemahtu või rakendatakse lihtsustatud õppekava. Koduõppel olevate õpilaste kunstitunnitegevused planeeritaks integreeritult põhiainetundidesse või eraldi kunsti tunnina. Võimaldatakse õppimist individuaalselt ning üheskoos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd).</p> <p>Kasutatakse jõukohastatud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni. Võimalusel osaletakse aktiivpeprogrammides ja käiakse õppekäikudel. Toetatakse õpilase kujunemist aktiivseks ja iseseisvaks õppijaks.</p>

- Annab kaasõppijatele toetavat tagasisidet õpetaja pakutud vormis (tunnustusmärgid, suuline või kirjalik lühike tagasiside “Mulle meeldib, kuidas sa...”)

Õppesisu ja mõisted 4. klassis

VISUAALNE KIRJAOSKUS

Igapäevane visuaalkultuur

Logod, embleemid, sümbolid, sildid, liiklusmärgid, kaardid, õpikute illustratsioonid, multifilmid ja arvutimängud, mänguajad

Kujutamise baaselemendid ja kompositsioonipõhimõtted

Baaselemendid:

Kahemõõtmeline: punkt, joon, kujund, pind/tekstuur, värv

Kolmemõõtmeline: vorm, pind, värv, ruum, mass, materjal

Kompositsioonipõhimõtted: kontrast, liikumine, rütm, proportsioon, tasakaal, ühtsus, mõõtmed, dominant

Kompositsiooni kirjelduseks: suurem, väiksem, ühesuurused, ees, taga, lähemal, kaugemal, üleval, all, kõrval, paremal, vasakul, keskel, ääres, lähedal, koos, eraldi, tasakaalus.

Joone, kujundi, vormi ja tekstuuri kirjelduseks: horisontaalne, vertikaalne, diagonaalne, sirge, kõver, laineline, terav, sujuv, kaarduv, kandiline, nurgeline, ümar, munajas, sile, kare, krobeline jne

Ruumiillusiooni loomise põhimõtted: kattumine, teravus, suurus

Värviteooria: Koloriit. Värvinimetused primaar ja sekundaarvärvide piires. Värvitemperatuur: soojad ja külmad toonid

Kaadriplaanid: taust, esiplaan, tagaplaan.

Kunstiliigid: joonistus, maal, kollaaž, skulptuur, foto, animatsioon.

Kunstižanrid: portree, natüürmort, linnavaade, maastikuvaade, interjöörivaade

Kujutavus: figuraalne, abstraktne

KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS

Kunstitehnikad ja stiilid

maal, joonistus, kollaaž, origami, modelleerimine, kollaaž, akvarell,

KUNSTIAJALUGU, VISUAALKULTUUR JA KUNSTNIKUD

Kunstiga seotud elukutsed

kunstnik, arhitekt, skulptor, animaator, sisearhitekt, disainer, illustraator

Kunstiajalugu

Esiaja kunst

KUNST JA KULTUUR ÜHISKONNAS

Jätkusuutlik mõtteviis

Säästlikkus, töövahendite säästlik kasutamine ja hooldamine

Kunstielu

Muuseumi haridusprogrammid, kunstiüritused, näitused.

1.3 Kunst 5. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: kunstiained	Õppeaine: kunstiõpetus
Kooliaste: II	Klass: 5	Tundide arv: 1
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused):		
<p>Kunsti õppeaine roll on innustada õppijat avastama ja kasutama oma võimeid (sh seni avaldumata võimeid) kunsti ja visuaalkultuuri loojana ning sellega suhestujana, seega ka kultuurikandjana. Kunsti õppeaine tugineb ülesehituselt visuaalkultuurile ning arendab visuaalset kirjaoskust, mis on tänapäeva maailmas edukaks toimetulekuks tähtis igapäevale. Kunst toetab õppija loovust ja isiksuseomadusi, mis annavad eeldused mis tahes inimtegevuse valdkonnas probleeme uut viisi lahendada, jõuda originaalsete, kasulike, eetiliste ja vähemalt looja jaoks soovitud tulemusteni.</p> <p>Kunstiõpetuses käsitletak maailma kunsti ja visuaalkultuuri nii nüüdisaegses, kui ajaloolises kontekstis. Visuaalkultuur hõlmab kujutisi, tekste, esemeid, ehitisi, ruumisuhteid jm. Visuaalkultuur sisaldab nii kavandatud kui juhuslikke artefakte ja kooslusi (nt kunstiteosed, graafiline disain, mood, reklaamid, muruplatsi niitmine jne). Kunst on pidevalt uuenev ja piire nihutav ning peegeldab muutusi ühiskonnas. Kunstiaine ise on samuti seotud pidevate muutustega – uue kunstiloomega, uute avastustega kunstiajaloo, seniste väärtuste ümberhindamisega ühiskonnas, uute väärtuste leidmise ja loomisega.</p> <p>Kunsti õppeaines on võrdselt oluline nii kunstikogemus kui ka õppimiskogemus. Sageli on teosest kui lõpptulemusest tähtsam loominguline ja otsinguline tee, tagasiside ja refleksioon, üldpädevuste kujundamine, motivatsiooni leidmisele ja hoidmisele suunatud tegevused. Koolikunsti väärtustatakse õppija loomet, avastusi, pingutust ja sõnumit, sest õppijale endale tähtis tegevus loob talle just nimelt tähendusliku kunstikogemuse ka siis, kui lõpptulemus ei ole originaalne või sisukas laiemas kunsti ja visuaalkultuuri kontekstis.</p>		
II kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:		
Õpilane:		
<ol style="list-style-type: none">1) tõlgendab visuaalseid kujutisi oma kogemuse ja õpitu piires;2) teab autorsuse üldisi põhimõtteid;3) kasutab õpetaja juhendamisel osalist disainimist probleemi lahendamiseks kestlikult;4) loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid nii spontaanselt kui ka uurides ja kavandades, kasutades ning põhjendades eri tehnikavõteteid ja kompositsiooni;5) analüüsib oma teost ja tööd;6) arutleb loodu üle, seostades loomingut oma kogemuse piires teiste eluvaldkondadega.		

<p>Õpitulemused 5.klassi lõpuks:</p>	<p>Metoodilised soovitusel, sh <u>õpistrateegiate</u> rakendamine, diferentseerimise võimalused (<i>Mis tegevused või ülesanded aitavad jõuda õpitulemuste saavutamisele; kuidas toetada</i>)</p>
<p>Väljasegitamine, teadmine, mõistmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • On tutvunud eri kirjasüsteemidega ja nende kultuuridega (foneetiline kiri, piltkiri, rooma ja araabia numbrid, gooti kiri). • Oskab küsida erinevate kunstimõistete kohta (nt kunstnik, arhitekt, skulptor, animaator, looming, maalikunst, animatsioon, skulptuur jne). • On tutvunud mõistetega: arhitektuur, tarbekunst, abstraktne kunst. Kaadriplaanid: üldplaan, keskplaan, suur plaan, detail. Karakter, taust, esiplaan, tagaplaan. Koloriit. • Teab kahemõõtmelise kujutamise tähtsamaid baaselemente (tegelased/karakterid, objektid ja taust/keskkond). • Mõistab õpitud näite põhjal mõne toote keskkonnamõju. <p>Plaanimine ja ideede arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Loob lihtsa visandliku joonise enne kolmemõõtmelise töö loomist. • Enne värvide kandmist tööle katsetab neid eraldi paberil. <p>Loomine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rakendab kahe- ja kolmemõõtmeliste teoste loomisel kunstitehnikaid (nt makett, segatehnika, kollaaž, joonistus, maal, foto jms) ja vahendeid isikupärasel viisil ning järgib nende loomisel õpitud töö- ja ohutusvõtteid. • Loob teose spontaanselt, ilma planeerimata. • Loob teose eelnevalt uurides, kavandades ja ideid kombineerides. • Valib kahe õpetaja pakutud kunstitehnika, töövõtte või kompositsioonipõhimõtte vahel. • Rakendab õpitud kahemõõtmelisi kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid õpetaja abiga enda idee edasiandmisel. 	<p>Õpilased erinevad üksteisest isiksuseomaduste, eelistuste, vajaduste ja võimete poolest. Kunstitund võimaldab erinevusi ja erilisust üsna hästi toetada. Kunstitunnis on õpiraskustega õpilastel sageli võimalik saada eduelamusi. Võttes aluseks õpilase eripära või tervislikku seisundit (vastavalt nõustamiskomisjoni otsusele), rakendatakse individuaalõpet, vähendatakse õppemahtu või rakendatakse lihtsustatud õppekava. Koduõppel olevate õpilaste kunstitunnitegevused planeeritaks integreeritult põhiainetundidesse või eraldi kunsti tunnina. Võimaldatakse õppimist individuaalselt ning üheskoos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd). Kasutatakse jõukohastatud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni. Võimalusel osaletakse aktiivpeprogrammides ja käiakse õppekäikudel. Toetatakse õpilase kujunemist aktiivseks ja iseseisvaks õppijaks.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Rakendab õpitud kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid rakendab neid õpetaja abiga enda idee edasiandmisel. <p>Refleksioon, analüüs ja kriitika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab visuaalteose olulisemaid tunnuseid (tehnikat, vormi, värvi, kompositsiooni, sümboleid, meeleolu, sisu elemente) vastavalt ülesandele õpitud sõnavara piires; • Arutleb koostöös õpetajaga oma tööprotsessi, tuues välja töökäigu ning oma tehtud valikuid • Suudab anda klassikaaslaste teostele tagasisidet. 	
<p>Õppesisu ja mõisted 5. klassis</p>	
<p>VISUAALNE KIRJAOSKUS</p> <p>Igapäevane visuaalkultuur Logod, embleemid, sümboolid, sildid, liiklusmärgid, kaardid, õpikute illustratsioonid, multifilmid ja arvutimängud, mänguasjad Põhiplaan, maakaart, keskkond</p> <p>Kujutamise baaselemendid ja kompositsioonipõhimõtted</p> <p>Baaselemendid: Kahemõõtmeline: punkt, joon, kujund, pind/tekstuur, värv Kolmemõõtmeline: vorm, pind, värv, ruum, mass, materjal Kompositsioonipõhimõtted: kontrast, liikumine, rütm, proportsioon, tasakaal, ühtsus, mõõtmed, dominant</p> <p>Kompositsiooni kirjelduseks: suurem, väiksem, ühesuurused, ees, taga, lähemal, kaugemal, üleval, all, kõrval, paremal, vasakul, keskel, ääres, lähedal, koos, eraldi, tasakaalus.</p> <p>Joone, kujundi, vormi ja tekstuuri kirjelduseks: horisontaalne, vertikaalne, diagonaalne, sirge, kõver, laineline, terav, sujuv, kaarduv, kandiline, nurgeline, ümar, munajas, sile, kare, krobeline jne</p> <p>Perspektiiv: tsentraalperspektiiv, värvus- e õhuperspektiiv</p> <p>Ruumiillusiooni loomise põhimõtted: kattumine, teravus, suurus</p> <p>Liikumise mulje loomine: liikuvad poosid, liikumise faaside kujutamine, liikumist märkivad jooned koomiksites.</p> <p>Värviteooria: Koloriit. Värvinimetused primaar ja sekundaarvärvide piires. Värvitemperatuur: soojad ja külmad toonid</p> <p>Kunstiliigid: joonistus, maal, kollaaž, skulptuur, foto, animatsioon, disain, arhitektuur Kunstižanrid: portree, natüürmort, linnavaade, maastikuvaade, interjöörivaade</p> <p>Kujutavus: figuraalne, abstraktne</p> <p>KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS</p> <p>Kunstitehnikad ja stiilid maal, joonistus, kollaaž, grataaž, frotaaž, mosaiik, monotüüpia, foto, origami, modelleerimine, makett, kollaaž, akvarell, kirjatüüp, kalligaafia</p>	

Narratiivi loomine: karakter, tegevuspaik, tegelased

DISAIN JA DISAINIPROTSESS

Disaini baaselemendid

Otstarve, funktsionaalsus, kasutusmugavus: värv, vorm ja materjal

Disainiprotsessi osad

Osapooled, tarbija, väljaselgitamine, probleemi märkamine, lahenduse pakkumine

Tarbeesemed ja levinumad materjalid

Looduslikud materjalid: puit, klaas, lina, vill, puuvill, savi...

Tehismaterjalid: plastik, kile...

Kavandamine ja visualiseerimine

Kavand, visand, skits, krokii, abijooned

Moodboard, plakat, värvikaart,

Idee sõnastamine

Storyboard

KUNSTIAJALUGU, VISUAALKULTUUR JA KUNSTNIKUD

Kunstiga seotud elukutsed

kunstnik, arhitekt, skulptor, animaator, sisearhitekt, disainer, illustraator

Kunstiajalugu

Kirjasüsteemid eri ajastutest ja kultuuridest

Esiaja kunst

Varased tsivilisatsioonid (Mesopotaamia, Egiptus)

KUNST JA KULTUUR ÜHISKONNAS

Jätkusuutlik mõtteviis

Keskkonnamõju, säästlikkus, töövahendite säästlik kasutamine ja hooldamine

Kunstielu

Muuseumi haridusprogrammid, kunstiüritused, näitused, kunstnikuvestlused ja kohtumised

1.4 Kunst 6. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: kunstained	Õppeaine: kunstiõpetus
Kooliaste: II	Klass: 6	Tundide arv: 1

Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused):	
<p>Kunsti õppeaine roll on innustada õppijat avastama ja kasutama oma võimeid (sh seni avaldumata võimeid) kunsti ja visuaalkultuuri loojana ning sellega suhestujana, seega ka kultuurikandjana. Kunsti õppeaine tugineb ülesehituselt visuaalkultuurile ning arendab visuaalset kirjaoskust, mis on tänapäeva maailmas edukaks toimetulekuks tähtis igapäevale. Kunst toetab õppija loovust ja isiksuseomadusi, mis annavad eeldused mis tahes inimtegevuse valdkonnas probleeme uut viisi lahendada, jõuda originaalsete, kasulike, eetiliste ja vähemalt looja jaoks soovitud tulemusteni.</p> <p>Kunstiõpetuses käsitletakse maailma kunsti ja visuaalkultuuri nii nüüdisaegses, kui ajaloolises kontekstis. Visuaalkultuur hõlmab kujutisi, tekste, esemeid, ehitisi, ruumisuhteid jm. Visuaalkultuur sisaldab nii kavandatud kui juhuslikke artefakte ja kooslusi (nt kunstiteosed, graafiline disain, mood, reklaamid, muruplatsi niitmine jne). Kunst on pidevalt uuenev ja piire nihutav ning peegeldab muutusi ühiskonnas. Kunstiaine ise on samuti seotud pidevate muutustega – uue kunstiloomega, uute avastustega kunstiajaloo, seniste väärtuste ümberhindamisega ühiskonnas, uute väärtuste leidmise ja loomisega. Kunsti õppeaines on võrdselt oluline nii kunstikogemus kui ka õppimiskogemus. Sageli on teosest kui lõpptulemusest tähtsam loominguline ja otsinguline tee, tagasiside ja refleksioon, üldpädevuste kujundamine, motivatsiooni leidmisele ja hoidmisele suunatud tegevused. Koolikunsti väärtustatakse õppija loomet, avastusi, pingutust ja sõnumit, sest õppijale endale tähtis tegevus loob talle just nimelt tähendusliku kunstikogemuse ka siis, kui lõpptulemus ei ole originaalne või sisukas laiemas kunsti ja visuaalkultuuri kontekstis.</p>	
II kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:	
<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tõlgendab visuaalseid kujutisi oma kogemuse ja õpitu piires; 2) teab autorsuse üldisi põhimõtteid; 3) kasutab õpetaja juhendamisel osalist disainimist probleemi lahendamiseks kestlikult; 4) loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid nii spontaanselt kui ka uurides ja kavandades, kasutades ning põhjendades eri tehnikavõteteid ja kompositsiooni; 5) analüüsib oma teost ja tööd; 6) arutleb loodu üle, seostades loomingut oma kogemuse piires teiste eluvaldkondadega. 	
Õpitulemused 6. klassi lõpuks:	<p>Metoodilised soovitused, sh <u>õpistrateegiate</u> rakendamine, diferentseerimise võimalused</p> <p><i>(Mis tegevused või ülesanded aitavad jõuda õpitulemuste saavutamisele; kuidas toetada)</i></p>
<p>Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab õpetaja abiga visuaalkultuuri ilminguid, näiteks reklaami linnaruumis ja meedias, riietust, kaupluste vaateaknad, e-poe vaated. • Rakendab eakohaselt teabegraafikat. • Teadvustab õpetaja abiga oma digitaalset jalajälge. 	<p>Õpilased erinevad üksteisest isiksuseomaduste, eelistuste, vajaduste ja võimete poolest. Kunstitund võimaldab erinevusi ja erilisust üsna hästi toetada.</p> <p>Kunstitunnis on õpiraskustega õpilastel sageli võimalik saada eduelamusi.</p> <p>Võttes aluseks õpilase eripära või tervislikku seisundit (vastavalt nõustamiskomisjoni otsusele), rakendatakse individuaalõpet,</p>

- On tutvunud varaste kõrgkultuuride ajaloolisi kunstiteoseid (nt koopamaal, amulett, püramiid, tempel, skulptuur, amfiteater jms).
- On tutvunud mõistetega: trükigraafika, kirjatüüp. Tekstuur, rütm, tsentraalperspektiiv, värvusperspektiiv, mass, dominant, proportsioonid, kaadriplaanid, tempo, puänt, stiliseerimine.
- Käitub näitusel turvaliselt ja asjakohaselt ning külastab õpetajaga muuseumi, galerii või virtuaalnäitusi.
- On tutvunud kahemõõtmelise kujutamise tähtsamate baaselementidega ja kompositsiooni põhimõtetega (tekstuur, ühtsus ja mitmekesisus, rütm, ruumiillusioon (nt kattumine, tsentraalperspektiiv, värvusperspektiiv, teravus, liikumisillusiooni tekitamine objektide või kehade puhul) ning suudab rakendada õpetaja abiga enda idee edasiandmisel;
- On tutvunud kolmemõõtmelise kujutamise (näit assamblaaz, makett) põhilisi baaselementidega (valgus, mass) ja kompositsiooni põhimõtetega (dominant, proportsioonid) ning rakendab neid õpetaja abiga enda idee edasiandmisel;
- Mõtestab lihtsamal tasemel ajaloolise ja kaasaegse ruumikeskkonda.
- On tutvunud digitaalkujutiste avalikustamisega seotud tagajärgedega ja ohtudega.

Plaanimine ja ideede arendamine

- Seab õpetaja abiga lähteülesande ja tegevusplaani ja probleemi võimalikud põhjused.
- Vormistab lahenduse.
- Rakendab abijooni figuuri ja tsentraalperspektiivi kujutamisel.
- Leiab ideid praktilisteks töödeks iseenda elust ja teistest õppeainetest.
- Kavandab ideid, kuidas parandada elukeskkonda.
- Teab, mis on kavand ning tunneb kavandamise põhimõtteid ja eesmärke ning oskab rakendada teadmisi lihtsama kavandi loomisel.

Loomine

- Rakendab kahe- ja kolmemõõtmeliste teoste loomisel kunstitehnikaid, vahendeid isikupärasel viisil ning tunneb eelnevalt õpitud kompositsiooni põhimõtteid.

vähendatakse õppemahtu või rakendatakse lihtsustatud õppekava. Koduõppel olevate õpilaste kunstitunnitegevused planeeritaks integreeritult põhiainetundidesse või eraldi kunsti tunnina. Võimaldatakse õppimist individuaalselt ning üheskoos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd). Kasutatakse jõukohastatud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni. Võimalusel osaletakse aktiivpeprogrammides ja käiakse õppekäikudel. Toetatakse õpilase kujunemist aktiivseks ja iseseisvaks õppijaks.

- Pakub ise teemasid ning teostamise võimalusi enda huvide ja loomingu väljendamiseks.
- Loob enda teose teemapõhiselt.
- Teadlik lihtsamatest vabavaralistest kujundusprogrammidest.
- Valib oma idee teostamiseks (vajadusel õpetaja abiga) sobiva väljendusvahendi kõigi õpitud väljendusvahendite, sh digivahendite hulgast;

Refleksioon, analüüs ja kriitika

- Kirjeldab visuaalteose olulisemaid tunnuseid (tehnikat, vormi, värvi, kompositsiooni, sümboleid, meeoleolu, sisu elemente) vastavalt ülesandele õpitud sõnavara piires.
- Leiab õpetaja abiga kunstikultuuri seoseid tänapäevaga, lõimides kunsti teiste õppeainetega.
- Kirjeldab stiliseeritud kujundeid ja sümboleid kasutatavaid visuaalkultuuri teoseid (nt logosid, vappe).
- Mõtestab õpetaja antud küsimustele toetudes oma teost ja tööprotsessi.

Õppesisu ja mõisted 6. klassis

VISUAALNE KIRJAOSKUS

Igapäevane visuaalkultuur

Logod, embleemid, sümboolid, sildid, liiklusmärgid, kaardid, õpikute illustratsioonid, multifilmid ja arvutimängud, mänguasjad,

Põhiplaan, maakaart, keskkond

Kujutamise baaselemendid ja kompositsioonipõhimõtted

Baaselemendid:

Kahemõõtmeline: punkt, joon, kujund, pind/tekstuur, värv

Kolmemõõtmeline: vorm, pind, värv, ruum, mass, materjal

Kompositsioonipõhimõtted: kontrast, liikumine, rütm, proportsioon, tasakaal, ühtsus, mõõtmed, dominant

Kompositsiooni kirjelduseks: suurem, väiksem, ühesuurused, ees, taga, lähemal, kaugemal, üleval, all, kõrval, paremal, vasakul, keskel, ääres, lähedal, koos, eraldi, tasakaalus.

Joone, kujundi, vormi ja tekstuuri kirjelduseks: horisontaalne, vertikaalne, diagonaalne, sirge, kõver, laineline, terav, sujuv, kaarduv, kandiline, nurgeline, ümar, munajas, sile, kare, krobeline jne

Perspektiiv: tsentraalperspektiiv, värvus- e õhuperspektiiv

Ruumiillusiooni loomise põhimõtted: kattumine, teravus, suurus

Liikumise mulje loomine: liikuvad poosid, liikumise faaside kujutamine, liikumist märkivad jooned koomiksites.

Värviteooria: Koloriit. Värvinimetused primaar ja sekundaarvärvide piires. Värvitemperatuur: soojad ja külmad toonid

Kaadriplaanid: Taust, esiplaan, tagaplaan.

Kunstiliigid: joonistus, maal, kollaaž, skulptuur, foto, animatsioon, disain, arhitektuur, kirjatüüp.

Kunstžanrid: portree, natüürmort, linnavaade, maastikuvaade, interjöörivaade

Kujutavus: figuraalne, abstraktne

KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS

Kunstitehnikad ja stiilid

maal, joonistus, kollaaž, grataaž, frotaaž, mosaiik, monotüüpia, foto, origami, makett, kollaaž, kõrgtrükk, akvarell, kirjatüüp

Digitaalsed joonistus-, foto- ja animatsioonitehnikad (gif...)

Narratiivi loomine: karakter, tegevuspaik, tegelased

DISAIN JA DISAINIPROTSESS

Disaini baaselemendid

Funktsionaalne värv, vorm ja materjal tarbeesmete puhul.

Otstarve, funktsionaalsus, kasutusmugavus.

Disaini liigid

Tootedisain

Tarbeesemed ja levinumad materjalid

Looduslikud materjalid: puit, klaas, lina, vill, puuvill, savi...

Tehismaterjalid: plastik, kile...

Kavandamine ja visualiseerimine

Kavand, visand, skits, krokii, abijooned

Moodboard, mõistekaart, plakat, värvikaart,

Idee sõnastamine

Storyboard

KUNSTIAJALUGU, VISUAALKULTUUR JA KUNSTNIKUD

Kunstiga seotud elukutsed

kunstnik, arhitekt, skulptor, animaator, sisearhitekt, disainer, illustraator

Kunstiajalugu

Kirjasüsteemid eri ajastutest ja kultuuridest

Esaiaja kunst

Varased tsivlisatsioonid

Antiikaja kunst Kreekas ja Roomas

Keskaja kunst Eestis

KUNST JA KULTUUR ÜHISKONNAS

Jätkusuutlik mõtteviis

Keskkonnamõju, säästlikkus, töövahendite säästlik kasutamine ja hooldamine

Kunstielu

Muuseumi haridusprogrammid, kunstiüritused, näitused, kunstnikuvestlused ja kohtumised

1.5 Kunst 7. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: kunstiained	Õppeaine: kunstiõpetus
Kooliaste: III	Klass: 7	Tundide arv: 1
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused):		
<p>Kunsti õppeaine roll on innustada õppijat avastama ja kasutama oma võimeid (sh seni avaldumata võimeid) kunsti ja visuaalkultuuri loojana ning sellega suhestujana, seega ka kultuurikandjana. Kunsti õppeaine tugineb ülesehituselt visuaalkultuurile ning arendab visuaalset kirjaoskust, mis on tänapäeva maailmas edukaks toimetulekuks tähtis igapäevale. Kunst toetab õppija loovust ja isiksuseomadusi, mis annavad eeldused mis tahes inimtegevuse valdkonnas probleeme uut viisi lahendada, jõuda originaalsete, kasulike, eetiliste ja vähemalt looja jaoks soovitud tulemusteni.</p> <p>Kunstiõpetuses käsitletak maailma kunsti ja visuaalkultuuri nii nüüdisaegses, kui ajaloolises kontekstis. Visuaalkultuur hõlmab kujutisi, tekste, esemeid, ehitisi, ruumisuhteid jm. Visuaalkultuur sisaldab nii kavandatud kui juhuslikke artefakte ja kooslusi (nt kunstiteosed, graafiline disain, mood, reklaamid, muruplatsi niitmine jne). Kunst on pidevalt uuenev ja piire nihutav ning peegeldab muutusi ühiskonnas. Kunstiaine ise on samuti seotud pidevate muutustega – uue kunstiloomega, uute avastustega kunstiajalos, seniste väärtuste ümberhindamisega ühiskonnas, uute väärtuste leidmise ja loomisega. Kunsti õppeaines on võrdselt oluline nii kunstikogemus kui ka õppimiskogemus. Sageli on teosest kui lõpptulemusest tähtsam loominguline ja otsinguline tee, tagasiside ja refleksioon, üldpädevuste kujundamine, motivatsiooni leidmisele ja hoidmisele suunatud tegevused. Koolikunsti väärtustatakse õppija loomet, avastusi, pingutust ja sõnumit, sest õppijale endale tähtis tegevus loob talle just nimelt tähendusliku kunstikogemuse ka siis, kui lõpptulemus ei ole originaalne või sisukas laiemas kunsti ja visuaalkultuuri kontekstis.</p>		
III kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:		
Õpilane:		
<ol style="list-style-type: none">1) analüüsib õpetaja abiga enne kasutamist visuaalseid kujutisi, jooniseid, skeeme ja sümboleid;2) käitub füüsilistes ja digitaalsetes kultuurikeskkondades enamasti turvaliselt, arvestab visuaalseid kujutisi luues ja kasutades autorsust;3) rakendab õpetaja abiga uurimismeetodeid teoreetiliste, kunstitööde või disainiobjektide loomisel;4) katsetab, julgeb eksida ja töö käigus langetada otsuseid õpetaja abiga;5) loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid ja väljapanekuid, uurides ning teadlikult kavandades, valides ja rakendades protsessi käigus sihipäraselt materjale, tehnika- ja töövõtteid ning kompositsiooni põhimõtteid;6) analüüsib õpetaja toel loodut ja arutleb loodu (nii kunsti kui ka visuaalsete objektide) üle, seostades kunste ja kunsti teiste valdkondadega ning ühiskonna muutustega üldisemalt.		

<p>Õpitulemused 7. klassi lõpuks:</p>	<p>Metoodilised soovitusel, sh <u>õpistrateegiate</u> rakendamine, diferentseerimise võimalused (<i>Mis tegevused või ülesanded aitavad jõuda õpitulemuste saavutamisele; kuidas toetada</i>)</p>
<p>Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hindab digitaalse keskkonna turvalisust • Leiab internetist lihtotsinguga infot kunstnike, kunstiteoste või ajastute kohta. <p>Plaanimine ja ideede arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leiab oma teose jaoks ideid päevakajalistest sündmustest. • Kasutab idee leidmiseks suvalist sisendit ja omaduste reastamist. • Kavandab enda teose, pakkudes välja erinevaid lahendusvõimalusi. • Teab, et kavand on üldistatud, ülevaatlik ja visandlik, ning rakendab seda teadmist tööprotsessis. • Märkab teda ümbritsevaid probleemolukordi. • Koos õpetajaga uurib näiteid, kuidas on sama või sarnast probleemi varasemalt lahendatud. <p>Loomine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilane teab, et isikupärasus on väärtuslik ja püüab luua omapäraseid kunstitöid tuues esile enda individuaalsust ja huvisid. • Loob kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi (sh digikunst) kunstitöid spontaanselt (kavandamata). 	<p>Õpilased erinevad üksteisest isiksuseomaduste, eelistuste, vajaduste ja võimete poolest. Kunstitund võimaldab erinevusi ja erilisust üsna hästi toetada. Kunstitunnis on õpiraskustega õpilastel sageli võimalik saada eduelamusi. Võttes aluseks õpilase eripära või tervislikku seisundit (vastavalt nõustamiskomisjoni otsusele), rakendatakse individuaalõpet, vähendatakse õppemahtu või rakendatakse lihtsustatud õppekava. Koduõppel olevate õpilaste kunstitunnitegevused planeeritakse integreeritult põhiainetundidesse või eraldi kunsti tunnina. Võimaldatakse õppimist individuaalselt ning üheskoos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd). Kasutatakse jõukohastatud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni. Võimalusel osaletakse aktiivpeprogrammides ja käiakse õppekäikudel. Toetatakse õpilase kujunemist aktiivseks ja iseseisvaks õppijaks.</p>

- Valib loomeprotsessis materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid õpetaja abiga.
- Leiab oma töö eksponeerimiseks koha, kus see on hästi vaadeldav.

Refleksioon, analüüs ja kriitika

- Kirjeldab tarbeeset funktsionaalsuse, ökoloogilise ja esteetilisuse aspektist õpetaja abiga.
- Kirjeldab lühidalt teose ainest, meediumi ja vormi.

Õppesisu ja mõisted 7. klassis

VISUAALNE KIRJAOSKUS

Igapäevane visuaalkultuur

Digitaalsed keskkonnad, sotsiaalmeediaplatvormid.

Ideoloogilised sümbolid erinevates kultuurides.

Nüüdisaegsed märgid ja sümbolid.

Kujutamise baaslemendid ja kompositsioonipõhimõtted

Kahemõõtmeline: punkt, joon, kujund, pind/tekstuur, värv

Kolmemõõtmeline: joon, vorm, pind, värv, ruum, mass, materjal, dimensionaalsus (reljeef, skulptuur, maakunst)

Kompositsioonipõhimõtted: kontrast, liikumine, rütm, proportsioon, tasakaal, ühtsus, mõõtmed, dominant

Kompositsiooni kirjelduseks: suurem, väiksem, ühesuurused, ees, taga, lähemal, kaugemal, üleval, all, kõrval, paremal, vasakul, keskel, ääres, lähedal, koos, eraldi, tasakaalus.

Joone, kujundi, vormi ja tekstuuri kirjelduseks: horisontaalne, vertikaalne, diagonaalne, sirge, kõver, laineline, terav, sujuv, kaarduv, kandiline, nurgeline, ümar, munajas, sile, kare, krobeline jne

Perspektiiv: tsentraalperspektiiv, värvus- e õhuperspektiiv

Värviteooria: Koloriit. Värvinimetused primaar ja sekundaarvärvide piires. Värvitemperatuur: soojad ja külmad toonid

Ruumiillusiooni loomise põhimõtted: kattumine, teravus, suurus

Liikumise mulje loomine: liikuvad poosid, liikumise faaside kujutamine, liikumist märkivad jooned koomiksites.

Kaadriplaanid: üldplaan, keskplaan, suur plaan, detail. Taust, esiplaan, tagaplaan.

Kunstiliigid: joonistus, maal, kollaaž, skulptuur, foto, animatsioon, disain, arhitektuur, sisearhitektuur, tootedisain, tarbekunst.

Kunstžanrid: portree, natüürmort, linnavaade, maastikuvaade, interjöörivaade

Kujutavus: figuraalne, abstraktne

KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS

Kunstitehnikad ja stiilid

maal, joonistus, kollaaž, grataaž, frotaaž, mosaiik, monotüüpia, foto, origami, modelleerimine, makett, kollaaž, akvarell, kirjatüüp

Digitaalsed joonistus-, foto-, video- ja animatsioonitehnikad

Narratiivi loomine: karakter, tegevuspaik, tegelased, teema arendus

DISAIN JA DISAINIPROTSESS

Disaini baaselemendid

Funktsionaalne värv, vorm ja materjal

Otstarve, funktsionaalsus, kasutusmugavus

Disainiprotsessi osad

Osapooled, tarbija

Uurimine, info kogumine

Võimaluste sõnastamine, ettepanekute tegemine, kavandamine

Tarbeesemed ja levinumad materjalid

Looduslikud materjalid: puit, klaas, lina, vill, puuvill, savi...

Tehismaterjalid: plastik, kile...

Kavandamine: kavand, visand, skits, krokii, abijooned

Moodboard, mõistekaart, plakat, värvikaart

Idee sõnastamine

Storyboard,

KUNSTIAJALUGU, VISUAALKULTUUR JA KUNSTNIKUD

Info leidmine

Google'i pildiotsing

(Veebi)entsüklopeediad ja andmebaasid

Kunstiajalugu

Keskaja arhitektuur Euroopas ja Eestis.

Viikingite kunst (ornament, metallitöö).

Renessanskunst Itaalias. Kõrgrenessansi kunstnikud (Leonardo, Raffael, Michelangelo).

KUNST JA KULTUUR ÜHISKONNAS

Jätkusuutlik mõtteviis

Keskkonnamõju, säästlikkus, töövahendite säästlik kasutamine ja hooldamine

Teabe otsimine ja infokeskkonnad

Muuseumide ja galeriide kodulehed

Kunstielu

Muuseumi haridusprogrammid, kunstiüritused, näitused, kunstnikuvestlused ja kohtumised

1.6 Kunst 8. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: kunstained	Õppeaine: kunstiopeetus
Kooliaste: III	Klass: 8	Tundide arv: 1
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused):		
<p>Kunsti õppeaine roll on innustada õppijat avastama ja kasutama oma võimeid (sh seni avaldumata võimeid) kunsti ja visuaalkultuuri loojana ning sellega suhestujana, seega ka kultuurikandjana. Kunsti õppeaine tugineb ülesehituselt visuaalkultuurile ning arendab visuaalset kirjaoskust, mis on tänapäeva maailmas edukaks toimetulekuks tähtis igaühele. Kunst toetab õppija loovust ja isiksuseomadusi, mis annavad eeldused mis tahes inimtegevuse valdkonnas probleeme uut viisi lahendada, jõuda originaalsete, kasulike, eetiliste ja vähemalt looja jaoks soovitud tulemusteni.</p> <p>Kunstiõpetuses käsitletak maailma kunsti ja visuaalkultuuri nii nüüdisaegses, kui ajaloolises kontekstis. Visuaalkultuur hõlmab kujutisi, tekste, esemeid, ehitisi, ruumisuhteid jm. Visuaalkultuur sisaldab nii kavandatud kui juhuslikke artefakte ja kooslusi (nt kunstiteosed, graafiline disain, mood, reklaamid, muruplatsi niitmine jne). Kunst on pidevalt uuenev ja piire nihutav ning peegeldab muutusi ühiskonnas. Kunstiaine ise on samuti seotud pidevate muutustega – uue kunstiloomega, uute avastustega kunstiajaloo, seniste väärtuste ümberhindamisega ühiskonnas, uute väärtuste leidmise ja loomisega. Kunsti õppeaines on võrdselt oluline nii kunstikogemus kui ka õppimiskogemus. Sageli on teosest kui lõpptulemusest tähtsam loominguline ja otsinguline tee, tagasiside ja refleksioon, üldpädevuste kujundamine, motivatsiooni leidmisele ja hoidmisele suunatud tegevused. Koolikunsti väärtustatakse õppija loomet, avastusi, pingutust ja sõnumit, sest õppijale endale tähtis tegevus loob talle just nimelt tähendusliku kunstikogemuse ka siis, kui lõpptulemus ei ole originaalne või sisukas laiemas kunsti ja visuaalkultuuri kontekstis.</p>		
III kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:		
Õpilane:		
<ol style="list-style-type: none">1) analüüsib õpetaja abiga enne kasutamist visuaalseid kujutisi, jooniseid, skeeme ja sümboleid;2) käitub füüsilistes ja digitaalsetes kultuurikeskkondades enamasti turvaliselt, arvestab visuaalseid kujutisi luues ja kasutades autorsust;3) rakendab õpetaja abiga uurimismeetodeid teoreetiliste, kunstitööde või disainiobjektide loomisel;4) katsetab, julgeb eksida ja töö käigus langetada otsuseid õpetaja abiga;5) loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõttelisi kunstitöid ja väljapanekuid, uurides ning teadlikult kavandades, valides ja rakendades protsessi käigus sihipäraselt materjale, tehnika- ja töövõtteid ning kompositsiooni põhimõtteid;		

6) analüüsib õpetaja toel loodud ja arutleb loodu (nii kunsti kui ka visuaalsete objektide) üle, seostades kunste ja kunsti teiste valdkondadega ning ühiskonna muutustega üldisemalt.	
Õpitulemused 8. klassi lõpuks:	Metoodilised soovitusel, sh <u>õpistrateegiate</u> rakendamine, diferentseerimise võimalused (<i>Mis tegevused või ülesanded aitavad jõuda õpitulemuste saavutamisele; kuidas toetada</i>)
<p>Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Otsib erinevatest infoallikatest vajalikku informatsiooni. <p>Plaanimine ja ideede arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rakendab õpetaja abiga ideede genereerimise ja laiendamise/arendamise meetodeid. • Loob storyboardi joonistades või digivahendeid kasutades. • Märkab ja tuvastab igapäevaelu probleemi, mis teda kõnetab. • Seab lähteülesande ja tegevusplaani. • Kavandab õpetaja abiga ja rakendab üht uurimismeetodit (<i>näiteks vaatlus</i>). <p>Loomine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Loob kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi (sh digivahendid) kunstitöid. • Laiendab enda ideed kavandamise protsessis, katsetab erinevaid tehnilisi võimalusi. • Valib loomeprotsessis materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid. • Seostab tehnika või meediumi valikut oma kunsteose sõnumiga. • Oskab õpetaja abiga luua kunstitöödest väljapaneku. • Toetab töö pealkirjaga oma sõnumit või ideed. 	<p>Õpilased erinevad üksteisest isiksuseomaduste, eelistuste, vajaduste ja võimete poolest. Kunstitund võimaldab erinevusi ja erilisust üsna hästi toetada. Kunstitunnis on õpiraskustega õpilastel sageli võimalik saada eduelamusi. Võttes aluseks õpilase eripära või tervislikku seisundit (vastavalt nõustamiskomisjoni otsusele), rakendatakse individuaalõpet, vähendatakse õppemahtu või rakendatakse lihtsustatud õppekava. Koduõppel olevate õpilaste kunstitunnitegevused planeeritaks integreeritult põhiainetundidesse või eraldi kunsti tunnina. Võimaldatakse õppimist individuaalselt ning üheskoos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd). Kasutatakse jõukohastatud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni. Võimalusel osaletakse aktiivpeprogrammides ja käiakse õppekäikudel. Toetatakse õpilase kujunemist aktiivseks ja iseseisvaks õppijaks.</p>

<p>Refleksioon, analüüs ja kriitika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mõtestab õpetaja abiga ruumilist keskkonda funktsionaalsuse, ökoloogilisuse ja esteetilisuse aspektist. • Põhjendab vajadusel oma sisulisi või loomingulisi otsuseid ja eksponeerimise valikuid. • Kuulab kaasõppijate seisukohti, põhjendab enda arvamust, annab toetavat tagasisidet ning aktsepteerib enamasti eriarvamusi. 	
<p>Õppesisu ja mõisted 8. klassis</p>	
<p>VISUAALNE KIRJAOSKUS</p> <p>Igapäevane visuaalkultuur Digitaalsed keskkonnad, nt meediaportaalid, digitaalsed arhiivid, sotsiaalmeediaplatformid. Ideoloogilised sümbolid erinevates kultuurides. Nüüdisaegsed märgid ja sümbolid.</p> <p>Kujutamise baaselemendid ja kompositsioonipõhimõtted Kahemõõtmeline: punkt, joon, kujund, pind/tekstuur, värv Kolmemõõtmeline: joon, vorm, pind, värv, ruum, mass, materjal, reljeef, skulptuur, maakunst Kompositsioonipõhimõtted: kontrast, liikumine, rütm, proportsioon, tasakaal, ühtsus, mõõtmed, dominant Kompositsiooni kirjelduseks: suurem, väiksem, ühesuurused, ees, taga, lähemal, kaugemal, üleval, all, kõrval, paremal, vasakul, keskel, ääres, lähedal, koos, eraldi, tasakaalus. Joone, kujundi, vormi ja tekstuuri kirjelduseks: horisontaalne, vertikaalne, diagonaalne, sirge, kõver, laineline, terav, sujuv, kaarduv, kandiline, nurgeline, ümar, munajas, sile, kare, krobeline jne Perspektiiv: tsentraalperspektiiv, värvus- e õhuperspektiiv Värviteooria: Koloriit. Värvinimetused primaar ja sekundaarvärvide piires. Värvitemperatuur: soojad ja külmad toonid Ruumiillusiooni loomise põhimõtted: kattumine, teravus, suurus Liikumise mulje loomine: liikuva poosid, liikumise faaside kujutamine, liikumist märkivad jooned koomiksites. Neljamõõtmelise teose baaselemendid: kaadriplaanid, narratiiv e lugu, tegevuspaik, tegelased Kaadriplaanid: üldplaan, keskplaan, suur plaan, detail. Taust, esiplaan, tagaplaan. Kunstiliigid: joonistus, maal, kollaaž, skulptuur, foto, animatsioon, disain, arhitektuur, sisearhitektuur, tootedisain, tarbekunst, trükigraafika, graafiline disain, tüpograafia, kirjatüüp. Kunstižanrid: portree, natüürmort, linnavaade, maastikuvaade, interjöörivaade Kujutavus: figuraalne, abstraktne</p>	

KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS

Kunstitehnikad ja stiilid

maal, joonistus, kollaaž, grataaž, frotaaž, mosaiik, monotüüpia, foto, origami, modelleerimine, makett, kollaaž, kõrgrükk, akvarell, trükigraafika, graafiline disain, tüpograafia, kirjatüüp

Digitaalsed joonistus-, foto- ja animatsioonitehnikad

Narratiivi loomine: karakter, tegevuspaik, tegelased, sissejuhatus, teema arendus, kulminatsioon, lahendus (puänt)

Etikett

Näitusetöö nimesilt (autori nimi, klass, teose nimi, töö tehnik, töö mõõdud, aasta, juhendav õpetaja)

DISAIN JA DISAINIPROTSESS

Disaini baaselemendid

Funktsionaalne värv, vorm ja materjal (tarbeesmete puhul, graafilises disainis ja visuaalkultuuris laiemalt), mass

Otstarve, funktsionaalsus, kasutusmugavus

Disaini liigid

Tootedisain, graafiline disain

Disainiprotsessi osad

Osapooled, tarbija

Uurimine, väljaselgitamine, probleemi märkamine ja sõnastamine, info kogumine

Lähteülesanne

Võimaluste sõnastamine, ettepanekute tegemine, kavandamine

Tarbeesemed ja levinumad materjalid

Looduslikud materjalid: puit, klaas, lina, vill, puuvill, savi...

Tehismaterjalid: plastik, kile....

Kavandamine: kavand, visand, skits, krokii, abijooned

Moodboard, mõistekaart, plakat, värvikaart,

Idee sõnastamine

Storyboard

KUNSTIAJALUGU, VISUAALKULTUUR JA KUNSTNIKUD

Info leidmine

Google'i pildiotsing

(Veebi)entsüklopeediad ja andmebaasid

Kunstiajalugu

Islami kunsti ornamendid.

Viikingite arhitektuur ja kunst.

Renessansskunst Itaalias. Kõrgrenessansi kunstnikud (Leonardo, Raffael, Michelangelo).

Barokk-kunst Euroopas.

Klassitsism: valitsushooned Euroopas ja Ameerikas

KUNST JA KULTUUR ÜHISKONNAS

Jätkusuutlik mõtteviis

Keskkonnamõju, säästlikkus, digitaalne jalajälg, digiprügi, töövahendite säästlik kasutamine ja hooldamine

Teabe otsimine ja infokeskkonnad

Muuseumide ja galeriide kodulehed

Kunstielu

Muuseumi haridusprogrammid, kunstiüritused, näitused, kunstnikuvestlused ja kohtumised

Autorsus ja autoriõigused

Autor, autoriõigused, viitamine, kujutise salvestamine ja jagamine, viitamine

1.7 Kunst 9. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: kunstiained	Õppeaine: kunstiõpetus
Kooliaste: III	Klass: 9	Tundide arv: 1
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused):		
<p>Kunsti õppeaine roll on innustada õppijat avastama ja kasutama oma võimeid (sh seni avaldumata võimeid) kunsti ja visuaalkultuuri loojana ning sellega suhestujana, seega ka kultuurikandjana. Kunsti õppeaine tugineb ülesehituselt visuaalkultuurile ning arendab visuaalset kirjaoskust, mis on tänapäeva maailmas edukaks toimetulekuks tähtis igapäevale. Kunst toetab õppija loovust ja isiksuseomadusi, mis annavad eeldused mis tahes inimtegevuse valdkonnas probleeme uut viisi lahendada, jõuda originaalsete, kasulike, eetiliste ja vähemalt looja jaoks soovitud tulemusteni.</p> <p>Kunstiõpetuses käsitletak maailma kunsti ja visuaalkultuuri nii nüüdisaegses, kui ajaloolises kontekstis. Visuaalkultuur hõlmab kujutisi, tekste, esemeid, ehitisi, ruumisuhteid jm. Visuaalkultuur sisaldab nii kavandatud kui juhuslikke artefakte ja kooslusi (nt kunstiteosed, graafiline disain, mood, reklaamid, muruplatsi niitmine jne). Kunst on pidevalt uuenev ja piire nihutav ning peegeldab muutusi ühiskonnas. Kunstiaine ise on samuti seotud pidevate muutustega – uue kunstiloominguga, uute avastustega kunstiajaloo, seniste väärtuste ümberhindamisega ühiskonnas, uute väärtuste leidmise ja loomisega. Kunsti õppeaines on võrdselt oluline nii kunstikogemus kui ka õppimiskogemus. Sageli on teosest kui lõpptulemusest tähtsam loominguline ja otsinguline tee, tagasiside ja refleksioon, üldpädevuste kujundamine, motivatsiooni leidmisele ja hoidmisele suunatud tegevused. Koolikunstis väärtustatakse õppija</p>		

<p>loomet, avastusi, pingutust ja sõnumit, sest õppijale endale tähtis tegevus loob talle just nimelt tähendusliku kunstikogemuse ka siis, kui lõpptulemus ei ole originaalne või sisukas laiemas kunsti ja visuaalkultuuri kontekstis.</p>	
<p>III kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:</p>	
<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) analüüsib õpetaja abiga enne kasutamist visuaalseid kujutisi, jooniseid, skeeme ja sümboloid; 2) käitub füüsilistes ja digitaalsetes kultuurikeskkondades enamasti turvaliselt, arvestab visuaalseid kujutisi luues ja kasutades autorsust; 3) rakendab õpetaja abiga uurimismeetodeid teoreetiliste, kunstitööde või disainiobjektide loomisel; 4) katsetab, julgeb eksida ja töö käigus langetada otsuseid õpetaja abiga; 5) loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid ja väljapanekuid, uurides ning teadlikult kavandades, valides ja rakendades protsessi käigus sihipäraselt materjale, tehnika- ja töövõtteid ning kompositsiooni põhimõtteid; 6) analüüsib õpetaja toel loodut ja arutleb loodu (nii kunsti kui ka visuaalsete objektide) üle, seostades kunste ja kunsti teiste valdkondadega ning ühiskonna muutustega üldisemalt. 	
<p>Õpitulemused 9. klassi lõpuks:</p>	<p>Metoodilised soovitused, sh <u>õpistrateegiate</u> rakendamine, diferentseerimise võimalused (<i>Mis tegevused või ülesanded aitavad jõuda õpitulemuste saavutamisele; kuidas toetada</i>)</p>
<p>Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seostab eri ideoloogilisi sümboloid vastava ajastuga ja teab nende tähendust. • Seostab kunstnikku ja kunstiteost selle loomiskeskkonnaga. • Külatab koos õpetajaga kunstinäitust või- sündmust ning käitub seal reeglite kohaselt. <p>Plaanimine ja ideede arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rakendab teiste autorite teoseid oma töö lähtepunktina. • Sõnastab oma teose mõtte. 	<p>Õpilased erinevad üksteisest isiksuseomaduste, eelistuste, vajaduste ja võimete poolest. Kunstitund võimaldab erinevusi ja erilisust üsna hästi toetada. Kunstitunnis on õpiraskustega õpilastel sageli võimalik saada eduelamusi. Võttes aluseks õpilase eripära või tervislikku seisundit (vastavalt nõustamiskomisjoni otsusele), rakendatakse individuaalõpet, vähendatakse õppemahtu või rakendatakse lihtsustatud õppekava. Koduõppel olevate õpilaste kunstitunnitegevused planeeritaks integreeritult põhiainetundidesse või eraldi kunsti tunnina. Võimaldatakse õppimist individuaalselt ning üheskoos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd). Kasutatakse jõukohastatud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni. Võimalusel osaletakse aktiivpeprogrammides ja käiakse õppekäikudel. Toetatakse õpilase kujunemist aktiivseks ja iseseisvaks õppijaks.</p>

- Kasutab kavandamisel mitmeid meetodeid (näit visandid, skeemid, maketid, värvi- ja materjalinäidised).

Loomine

- Loob kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi (sh digivahendid) kunstitöid spontaanselt ja teadlikult uurides ning kavandades.
- Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid.
- Pakub õpetaja abiga välja ekspositsiooni või näitusepinna koha kooliruumis ning põhjendab enda valikut ja visiooni.
- Loob õpetaja abiga näituse kaasteksti, etiketid (autori nimi, töö nimetus, tehnika jms) ja esitluse viisi.
- Tekitab kahemõõtmelises teoses vabalt valitud vahenditega ruumi-illusiooni.
- Rakendab kolmemõõtmelises teoses valgust, ümbritsevat ruumi ja materjali oma sõnumi edastamiseks.

Refleksioon, analüüs ja kriitika

- Märkab disainieseme funktsionaalsuse, ökoloogilisuse ja esteetilisuse aspekte.
- Kirjeldab, tõlgendab ja hindab kunstiteoseid (nende ainest, meediumi, vormi ja konteksti).
- Tunneb huvi teose loomise konteksti vastu (sotsiaalne kontekst, ajalooline taust, põhjuslik keskkond, milles kunstiteos loodi).

Õppesisu ja mõisted 9. klassis

VISUAALNE KIRJAOSKUS

Igapäevane visuaalkultuur

Digitaalsed keskkonnad, nt meediaportaalid, digitaalsed arhiivid, sotsiaalmeediaplatvormid.

Ideoloogilised sümbolid erinevates kultuurides.

Nüüdisaegsed märgid ja sümbolid.

Kujutamise baaselemendid ja kompositsioonipõhimõtted

Kahemõõtmeline: punkt, joon, kujund, pind/tekstuur, värv

Kolmemõõtmeline: joon, vorm, pind, värv, ruum, mass, materjal, reljeef, skulptuur, maakunst

Kompositsioonipõhimõtted: kontrast, liikumine, rütm, proportsioon, tasakaal, ühtsus, mõõtmed, dominant

Kompositsiooni kirjelduseks: suurem, väiksem, ühesuurused, ees, taga, lähemal, kaugemal, üleval, all, kõrval, paremal, vasakul, keskel, ääres, lähedal, koos, eraldi, tasakaalus.

Joone, kujundi, vormi ja tekstuuri kirjelduseks: horisontaalne, vertikaalne, diagonaalne, sirge, kõver, laineline, terav, sujuv, kaarduv, kandiline, nurgeline, ümar, munajas, sile, kare, krobeline jne

Perspektiiv: tsentraalperspektiiv, värvus- e õhuperspektiiv

Värviteooria: Koloriit. Värvinimetused. Värvitemperatuur: soojad ja külmad toonid

Ruumiillusiooni loomise põhimõtted: kattumine, teravus, suurus

Liikumise mulje loomine: liikuva poosid, liikumist märkivad jooned koomiksites.

Neljamõõtmelise teose baaselemendid: kaadriplaanid, montaaž, narratiiv e lugu, tegevuspaik, tegelased

Kaadriplaanid: üldplaan, keskplaan, suur plaan, detail. Taust, esiplaan, tagaplaan.

Kunstiliigid: joonistus, maal, kollaaž, skulptuur, foto, animatsioon, disain, arhitektuur, sisearhitektuur, tootedisain, tarbekunst, ready-made, installatsioon, trükigraafika, graafiline disain, tüpograafia, kirjatüüp, kalligraafia.

Kunstižanrid: portree, natüürmort, linnavaade, maastikuvaade, interjööri vaade

Kujutavus: figuraalne, abstraktne

KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS

Kunstitehnikad ja stiilid

maal, joonistus, kollaaž, grataaž, frotaaž, mosaiik, monotüüpia, foto, origami, modelleerimine, makett, lavakujundus, kollaaž, kõrgtrükk, akvarell,

trükigraafika, graafiline disain, tüpograafia, kirjatüüp, kalligraafia

Digitaalsed joonistus-, foto-, video- ja animatsioonitehnikad

Narratiivi loomine: karakter, tegevuspaik, tegelased, teema arendus

Etikett

Näitusetöö nimesilt (autori nimi, klass, teose nimi, töö tehnik, töö mõõdud, aasta, juhendav õpetaja)

DISAIN JA DISAINIPROTSESS

Disaini baaselemendid

Funktsionaalne värv, vorm ja materjal

Otstarve, funktsionaalsus, kasutusmugavus

Disaini liigid

Tootedisain, graafiline disain

Disainiprotsessi osad

Osapooled, tarbija

Uurimine, väljaselgitamine, probleemi märkamine ja sõnastamine, info kogumine

Lähteülesanne

Võimaluste sõnastamine, ettepanekute tegemine, kavandamine

Lahenduspakkumine

Tarbeesemed ja levinumad materjalid

Looduslikud materjalid: puit, klaas, lina, vill, puuvill, savi...

Tehismaterjalid: plastik, kile....

Kavandamine: kavand, visand, skits, krokii, abijooned

Moodboard, mõistekaart, plakat, värvikaart,

Idee sõnastamine

Storyboard

KUNSTIAJALUGU, VISUAALKULTUUR JA KUNSTNIKUD

Info leidmine

Google'i pildiotsing

(Veebi)entsüklopeediad ja andmebaasid

Kunstiajalugu

Realism maalikunstis

Modernism 19. sajandi lõpu maalis (impressionism, postimpressionism, sümbolism, juugend).

Nüüdiskunst vastavalt aktuaalsetele teemadele.

KUNST JA KULTUUR ÜHISKONNAS

Kunsti ja kultuuriga seotud elukutsed

Konservaator, kuraator, kujundaja, toimetaja

Jätkusuutlik mõtteviis

Keskkonnamõju, säästlikkus, töövahendite säästlik kasutamine ja hooldamine

Teabe otsimine ja infokeskkonnad

Muuseumide ja galeriide kodulehed

Kunstielu

Muuseumi haridusprogrammid, kunstiüritused, näitused, kunstnikuvestlused ja kohtumised

Autorsus ja autoriõigused

Autor, autoriõigused, viitamine, kujutise salvestamine ja jagamine, viitamine